

Evdikê Tazî

Cankurd – 2002

Li ba me Kurdan navpêxistin ji zû ve bûye çandeke gelêrî, ku ne êl, ne malbat û ne jî kesaniyên namdar ji ber vê yekê qurtal bûne..Gava di malekê de kesekî lingxar hebe, êdî wê malbatê dibe mala Topel an mala Kûto an jî mala Cingil..û her weha..Berê jî carekê ez li ser vê bûbelatê di nivîsekê de rawestiyame, ez di vir de naxwazim pir fireh ducarkî bikim.. Lê werin em binêrin; bo çî navê **Evdikê Tazî** bi pey **Ebdullahê Ey?ê** xistine, tevî ku ew giremêrekî bi nav û deng e, bi salan û mehan mêr ji ber wî direviyan, xwe di koç û axuran de vedi?artin, ne wêriyan li hember wî hîç carekê gotineke dij bi wî bikin..

Li gor devzara kurdî, **Evd** ji **Ebdullah** hatiye û (ik) bo biçûkkirinê an jêhezkinê tê gotin..Lê bo çî (**tazî**)?! Di bin vê peyvê de çêrokek heye..

Da ez her û her Ebdullah nenivîsim, ezê di ciyê wî nave erebî yê dirêj de “*bi Erebî: Koleyê Xwedê*” Evdo binivîsim..

Rojekê ji rojên Xwedê, germa havînê bû, bayekî agirî bi ser gundê Eso Axa de dihat, êdî kesekî nediwêrî ji siyê biçûya ber royê..Eso Axa jî tev li hinde kesên gundî di odeya xwe de di ber tenê kirasekî sipî de, pi?ta xwe dabû balifin bilind û guhdariya Evdo dikir..Evdo mêrekî qelew, gir, zikdiholî, simbêlqalind û sermezin bû, di nav gundiyên Eso Axa de kesekî wek wî bi sur tune bû. Evdo gelek salan ji Axayê xwe re li wî dida û li wî dida, gef û gurr didan gundiyan, bi zorê ti?t û pertal ji wan distandin, carinan jî gava Eso Axa li mehîna xwe suwar dibû û bi gundekî ve bo karekî xwe an bi çolê ve bo nêçîrê an seyranê derdiket, Evdo seriyê mehîna wî diki?and û di nav peyên çekdar de wek pê?mêrekî dihat nî?andan. Lew re ciyê Evdo di nav gundiyan ji yên gi?an bêtir nêzîk rûni?tgeha Eso Axa bû û heger carinan Evdo ?a?iyek en gotineke neba? bikira Eso Axa ji wî bixeyidiya jî, li xwe bêlî ne fikir û ew dibex?and..Gundiyan jî di dilên xwe de diraz “**dua**” dikirin, ku rojekê Axayê gund ji Evdo bixeyide û di navbera wan de agirek bite dadan, da ewan ji zordariya wî qurtal bibin, hema Evdo hi?yar, çî bikira digot: “- *Ez bo axayê xwe dikim, ez bo gundê xwe dikim, ez bo mirovatiyê dikim!*..”Evdo pir caran xwe wek melaîketan, pêxemberan û ewliyan dida diyarkirinê, lê gava delîve jê re çêdibû, Xwedê me ji zordariya ên wek Evdo biparêzî !

Evdo bi tiliyên xwe yên qalind zikê xwe yê mezin û nîvtazî dixurand û çêrokek li ser mêraniya xwe ji gundiyan re dibêjt: “- *Min li wî da û li wî da..Min wilo kir û wilo kir..Min rakir û danî, min bir û anî..Ne ji min ba hûn her wilo jar û ji hevketî diman, ne ez bama hûn tazî û birçî diman û ne ji min ba we nedizanî ?ev û rojê ji ser hevdu*

derxin, bê min hûn tune bûn.” .û her wilo.. Axayê wan carcar destê xwe davêt rîhanekî, tayek jê dikir û dida ber pozê xwe û bê ku ti?tekî bibêje guhdariya Evdo dikir, ka dawîya çêrokên wî li ku ye.. Eso Axa roviyekî pîr î hi?mend bû, bi kevirekî du çûk diku?tin û bi nanekê sê birçî têr dikirin...Gi?a dizanî, ku Evdo bê pi?tvaniya Axê ne ti?tek e, lê tev li benda wê rojê bûn, ku rastîniya Evdo wek royê derkeve qad û tratan..Xwedê jî kir, ew roj zû hat.. Li derveyî odayê dengê bilind hat û xortekî panzdeh salî debas bû hinder:”- **Esselamû Eleykum, axayê min!**”

“- **We eleykumselam, kurê min! Ci qewmiye, tu wilo bi lez û hêrsî?!**”

“- **Axayê min, ?ivanên Misto Axa li ?ivanekî te dane, xûn û xîrar bi ser çavan de herikîne, dest û pêyên wî ?ikandine û ew avêtine binê nihâlê, kes nizane ew dijî an dimire..**”

Eso Axa pi?ta xwe rast kir, tayê rîhanê ji dest xwe avêt, sor û mor bû, got:

“- **Hîn çi heye? Zû bêje!**”

Xort piçekî kekeç bû, dawî got:

“- **Misto Axa gef û gurr dane me û dibêje, ku ewê bi suwarî bavêje ser gundê me û Evdoyê Ey?ê bi zorê bide ber xwe bibe bavêje binemaxekê an jî du gulleyan bere de seriyê wî...**”

Eso Axa pirsîya: “- **Kuro, bo çi?!** “

“- **Ew dibêje, ku Evdoyê Ey?ê ?ivanêd gund hevotîne, ku rez û pezêd wî berbad bikin, talanê bibîne ser dêrîn û zevînêd wî û rê li peyayêd wî girêbidin, wan bidin bin kotek û lêdanê..**”

Eso Axa piçekî germ bû, dîsa pirsî: “**Misto Axa çi dixwaze?!**”

“- **Ew dibêje, heger tu Evdoyê Ey?ê nede dest wî, ew kevirekî li ser kevirekî di gundê me de nahêle..**”

Eso Axa destê xwe hejand, xort têgihî?t, ku Axa dibêje: “- **Here, bese.**”

Gundiyan tevan li çavêd hev û din nêriyan û bi dizîka, di bin simbêl û di nav rihan re berken bûn, li Evdo tema?a kirin, lê Evdo , wek adetê, gava yek li çavêd wî binêre, ew li dîrakan an jî li hesîr û kulavên hindir dinêre..lêvên Evdo yê turimî zer û hi?în bûn..çavêd wî biçûktir bûn..

Eso Axa carekê li Evdo nêriya û ji ni?ka ve gotê:

“- **Evdê mino! Rabe ser xwe û here yekê li bin kehrka Mistik Axa bide, berî ew ji gundê xwe derdikeve, bi ser me de tê û em dibin ciyê yarî û henek û tewzên van gundan.**”

Evdo vir de wê de nêriya, bêdeng bû.. Mejiyê Eso Axa li hev ket û got :

« - **De binêre ! Cawa ?ivanêd Misto Axa li ?ivanêd min bidin ?? Ma ev li çi erdî bûye?! Ma ez ji çi re nan dikim zikê te, Evdoyê min!**” Evdo berê azepê mala Misto Axa bû û dizane Misto Axa çi hovekî bêwicdane, gava Evdo

bikeve destê wê rew?a wî neba? be..

Evdo dît, ku çare tune, rovîtiya gundiyan belengaz di seriyê wî de hi?yar bû, got:

„ Ne cil û bergên min çiriyane, Axa! Ezê çawa bi van cil û bergên riziyayî di nav van gundan re herim gundê Misto Axa? »

« De zû lezkin û Evdoyê min cilkin..Ma hema ez dihêlim, tu wilo bi van cilên kevnare biçî ?! »

Gundiyekek ji cî rabû, bi lez ber bi dolabeke cilan çû, bi zûkî ?ewlerekî nû, pi?tek, kurtikek û çakêtekî hêja derxistin û anîn dan Evdo..Evdo di taldê wî de cilên xwe guhartin, ku çavên Axê lê nekevin û rabû ser xwe, wek xirarekî veni?tî li wê ortê rawestiya. Eso Axa kenîya û got :

« - Bi Xwedê, tu xwe?peyayî..Binêre tu bi van cilan çito camêrî.. »

Evdo xaziya xwe daqurtand, êdî nizanî çî bêje.. Gundiyan di ber xwe de kirin gizgiz û lîqîfîq.. Eso Axa pirsî: « - **De here !** » Evdo piçekî bêdeng ma, pi?t re got : « - **Ma ne pêlavên min jî çiriyane !** » Eso Axa gote gundiyan : « -**Ka pêlavan jî bidin Evdikê min !** » Gundiyekekî hema xwe ji cî hilda û ber bi derî ve çû, dest avêt cotek pêlavên nû û anî danî ber lingên Evdo û got : « - **Ma ne pêyên te jî wek ên min in ? Ha ji te re cotek pêlavên nû..Min du mehan bo wan kar kir, lê bila yê te bin..** » Eso Axa kenîya û got : « - **Herbijî, peyayê hêja..Te ba? kir, ma meyê niha pêlavin nû ji kî derê pêda bikirana ?! Evdikê mino ! De here..** » Evdikê bêçare mayî nedizanî çî bike û çî bibêje..Wek sêwiyekî tirsok bi dilsotin li çavêd gundiyan nêriya û dîsa seriyê xwe berda erdê, li kulav û hesîrên odeyê nêriya..nema ti?tek ji çêrokên wî yên mêrxasiyê tê bîra wî..Wek mirovekî ?êt û dîn carekê ji qirkê ve hejiya, pi?t re li xwe hi?yar bû, ku Eso Axa li benda çûyîna wî ye..Bi dizîka got : « - **Bi Xwedê, Axa, tivinga min kar nake.** » Axa kire qîrîn : « - **Min çî car tu bê tiving hê?tiye ?! Te çima bi zûkî ne got ?! Ka bilezin, bo Evdikê min gelek tivingan bînin, bila bi xwe rahêje ewa bi dilê wî..** »

Du gundî wek ?êran ji cî hilgaftin, çûn sandiqek xu?andin anîn li ber kabên Evdo vekirin û hembêzek tivingên cûrecûre jê derxistin û avêtin ber wî..Evdik li tivingan nêriya, tev li ber wî bûn marî re? û devqîç, newêrî bû rahêje yekê ji wan..Hemî gundiyan li çavêd hev û din nêriyan û mat man.. Kanî mêrxasiya Evdo ?! Kanîn wan fort û direwên bêdawî ?! Eso Axa kenîya û got : « - **Evdiko ! Te got cil û berg, me cil û berg dan te, te got pêlav, me pêlav dan te, te got tiving vaye hembêzek ji tivingan li ber te..Ma tu dixwazî bimînî ta Mistik Axa bi ser me de ditê û zora me dibe ?! »**

Evdik li rew?a xwe ponijî, hizrêd xwe kirin û kesereka kûr ki?and, gundî jî bêdeng man bi hêviya, ku Evdik biryara xwe bistîne, li wî tema?a kirin..Pîremêrekî wek min jî di

ber xwe hêstir bi dizîka barandin û dilê wî bo Evdoyê Ey?ê hat bizdan û di ber xwe de straneke girînî stra..

Di wê navê de hemî nihal û çiyayên wan derdoran di ber çavên Evdo re beziyan, bi hezaran suwarên çekdar, ku?tî, birîndar, Axa û begler, le?ker û top û cebilxane, bombe û firok û dûmanên re? û rengîn, gi? tev li hev bûn û bi nav zikên hev û din ketin..

Evdik qîriya: « - **Ez newêêêêrim..Cilê çi û pêlavê çi ? Axa, ez newêrim..newêrim**»

Ji ni?ka ve hemî kehr bûn, pî û milên wan tevan sist bûn, di odayê de liv nema, çavên hemiyan bel û beq bûn..Eso Axa xûdana ser dêmê xwe bi desmaleke zer mali?t, bi quncikê çavekî li bejmêra Evdik nêriya û bi nermî got :

« - **Jê bikin, wan cil û bergên mêran ji vî berdo?î bikin, tazî bikin û têxînin ser rêya nihalê, bila wilo tazî biçê û çavên min bila wî carekê din di nav koma mêran de nebînin..Tivingan jî li xort û mêran belav bikin, bila ewên xudan rûmet hilgirin.. »**

Edî ji wê rojê ve Evdoyê Ey?ê bû Evdikê Tazî, ji gund hat derkirin, careke dî ew pêrgî kesekî nehat... çû di nihalê de ber?ê bû.

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.